

Valsts ieņēmumu
dienests

Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar Valsts ieņēmumu dienestu

2019.gada decembris

VID Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko
attiecību pārvalde

Saturs

1. Sadarbības ar VID raksturojums	3
2. Apmierinātība ar sadarbību ar VID	5
2.1. Apmierinātība ar sadarbību kopumā	6
2.2. Apmierinātība ar sadarbību dažādos aspektos	7
3. Ieteikumi sadarbības uzlabošanai	9
4. Čeku loterija	10
4.1. Informētība par čeku loteriju	11
4.2. Čeku loterija kā efektīvs rīks ēnu ekonomikas mazināšanai	11
4.3. Ieteikumi Čeku loterijas pilnveidošanai	12
Aptaujas tehniskā informācija	13
Aptaujā izmantotā anketa	14

1. Sadarbības ar VID raksturojums

2019.gada decembrī tika veikta aptauja, kurā nozaru asociāciju pārstāvjus lūdza raksturot sadarbību ar Valsts ieņēmumu dienestu (turpmāk – VID).

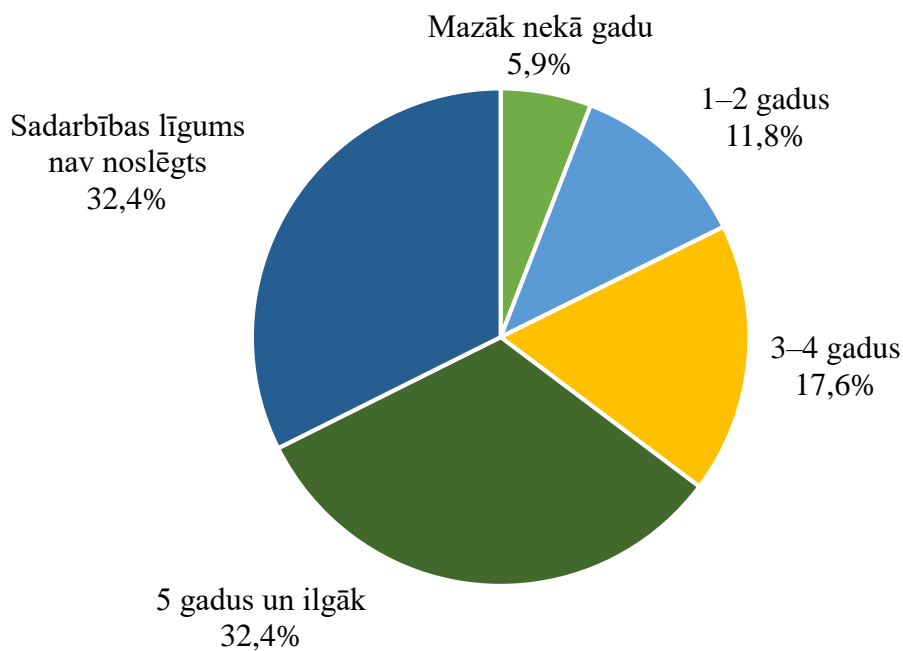
Atbildot uz jautājumu, cik ilgi viņu asociācijai ir noslēgts līgums ar VID, 32,4 % respondentu atzina, ka tāds līgums nav noslēgts. To, ka sadarbības līgums ir noslēgts mazāk nekā gadu, norādīja 5,9 %, sadarbības līguma termiņu viens līdz divi gadi norādīja 11,8 %, periodu no trīs līdz četriem gadiem minēja 17,6 %, bet 32,4 % nozaru asociāciju pārstāvju atbildēja, ka līgums ir noslēgts piecus gadus un ilgāk.

Uz lūgumu norādīt, cik liela daļa asociācijas biedru aktīvi iesaistās sadarbības aktivitātēs ar VID, 17,6 % respondentu atbildēja, ka to dara visi vai gandrīz visi. To, ka sadarbības aktivitātēs ar VID iesaistās lielākā daļa, atzīmēja 26,5 %. 20,6 % aptaujāto norādīja, ka to dara aptuveni puse, bet 17,6 % – ka to dara mazākā daļa. 5,9 % jeb viena asociācija atzina, ka sadarbības aktivitātēs aktīvi neiesaistās neviens vai gandrīz neviens asociācijas biedrs. 11,8 % aptaujāto norādīja atbildi “Grūti pateikt”.

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

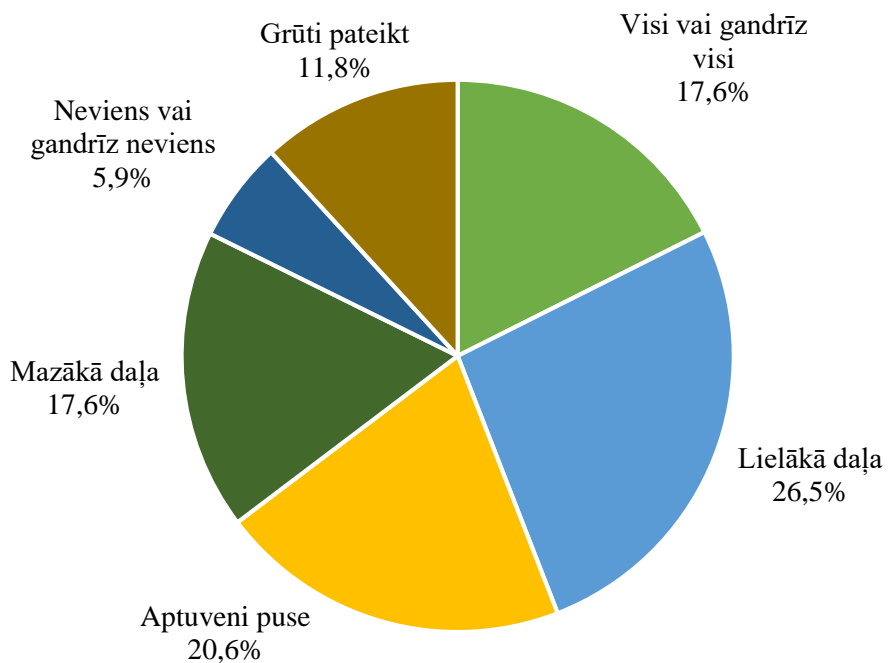
Sadarbības ar VID raksturojums

“Cik ilgi Jūsu asociācijai ir noslēgts sadarbības līgums ar VID?”

Bāze: visi respondenti, n=34

“Cik liela daļa Jūsu asociācijas biedru aktīvi iesaistās sadarbības aktivitātēs ar VID?”

Bāze: visi respondenti, n=34

VID
2019.gada decembris

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

2. Apmierinātība ar sadarbību ar VID

Aptaujas ietvaros nozaru asociāciju pārstāvjiem tika lūgts novērtēt asociācijas sadarbību ar VID kopumā, kā arī vairākos aspektos.

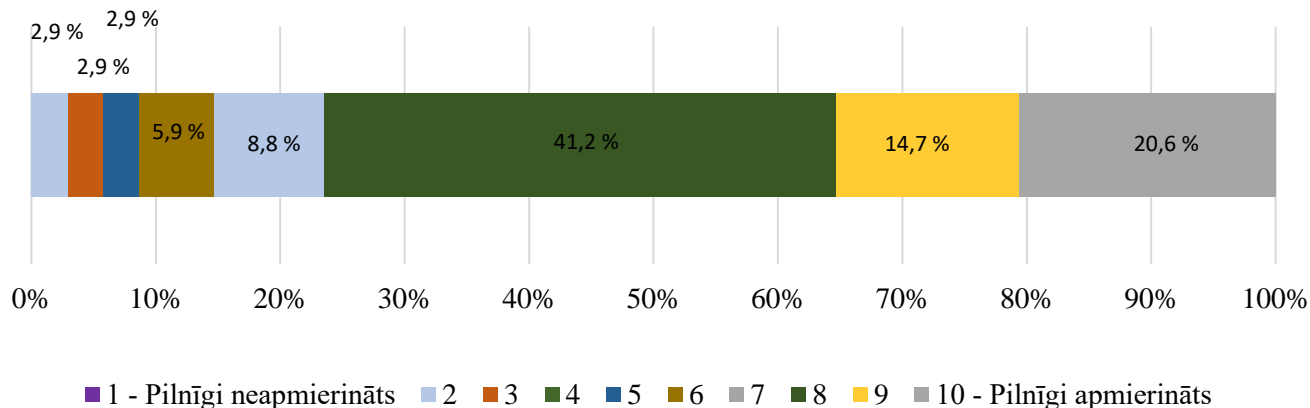
Vērtējot sadarbību ar VID kopumā (tika piedāvāta 10 punktu skala, kur “1” nozīmē “pilnīgi neapmierināts”, bet “10” – “pilnīgi apmierināts”), kopumā kritiski (atbildes “1”, “2”, “3”, “4” un “5”) noskaņoti bija 8,8 % respondentu, bet kopumā pozitīvi (atbildes “6”, “7”, “8”, “9” un “10”) sadarbību ar VID vērtēja 91,2 % pētījuma dalībnieku (t.sk. 20,6 % sadarbību ar VID vērtēja ar “10”). Vērtējumu vidējā vērtība bija 7,94. 2018.gadā vērtējumu vidējā vērtība bija 7,81, bet 2017.gadā – 7,48.

Vērtējot asociācijas sadarbību ar VID dažādos aspektos, respondenti biežāk bija apmierināti ar visiem minētajiem aspektiem, nevis pauda neapmierinātību. VID atvērtību sadarbībai ar asociāciju un tās biedriem ļoti pozitīvi (atbildes “8”, “9” un “10”) vērtēja 76,5 %, savukārt VID sniegto informāciju par nodokļiem, to izmaiņām ļoti atzinīgi vērtēja 61,8 %. Asociācijas viedokļa ņemšanai vērā, izstrādājot izmaiņas normatīvajos aktos, ļoti pozitīvu vērtējumu sniedza 35,2 %, VID sniegtās profesionālās konsultācijas ļoti pozitīvi vērtēja 58,8 %, bet VID sniegto informāciju par muitas jautājumiem – 29,4 % (tiesa, vērtējot šo aspektu, 44,1 % respondentu atturējās dot konkrētu vērtējumu). Visi vērtējumu vidējie rādītāji bija virs viduspunkta (robežās no 6,6 līdz 8,2). Ja analizē kopējo vērtējumu minētajiem aspektiem, tad vērojams, ka vidējā vērtība par visiem apgalvojumiem bija 7,67.

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

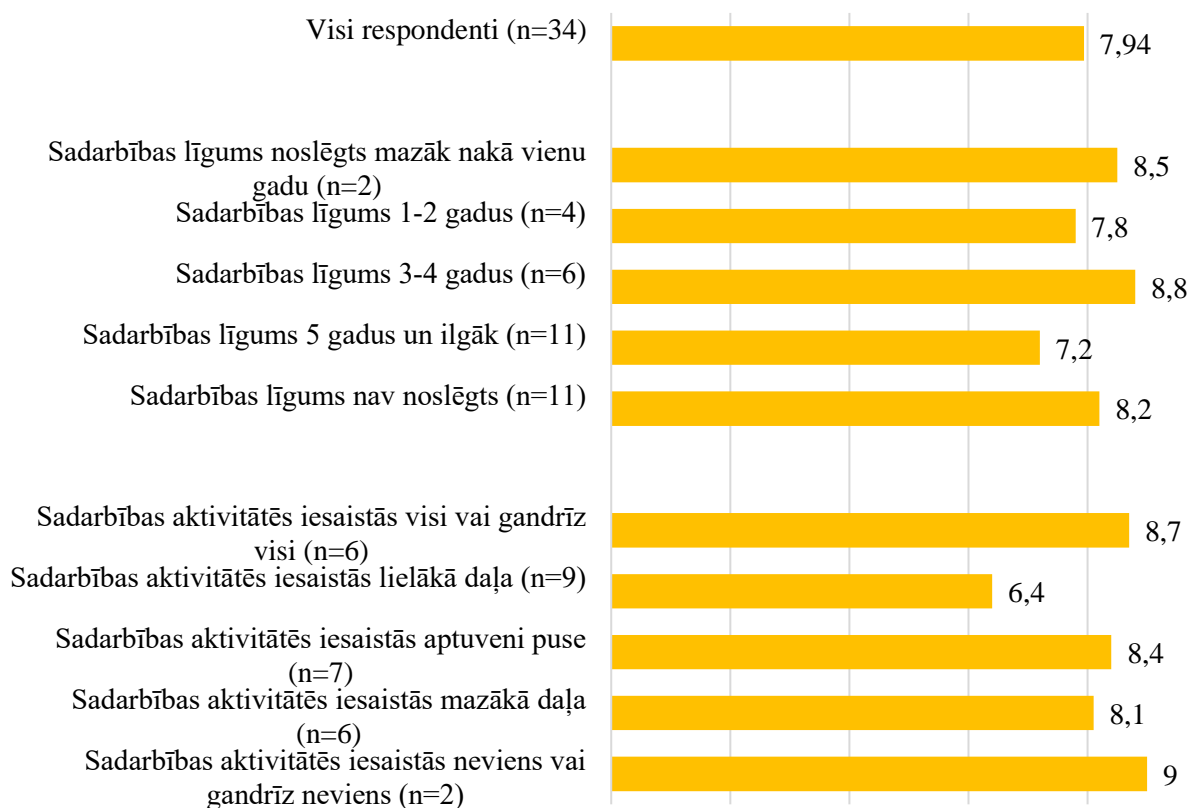
2.1. Apmierinātība ar sadarbību kopumā

“Novērtējot VID un Jūsu asociācijas sadarbību pēdējā gada laikā, cik apmierināts vai neapmierināts Jūs ar to esat? Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi 10 punktu skalā, kur “1” nozīmē “pilnīgi neapmierināts”, bet “10” – “pilnīgi apmierināts”!”

Bāze: visi respondenti, n=34

Vidējie vērtējumi atkarībā no sadarbības raksturojuma

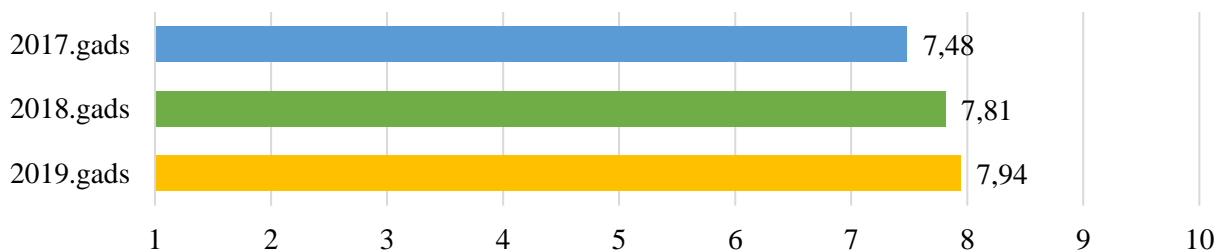

VID
2019.gada decembris

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

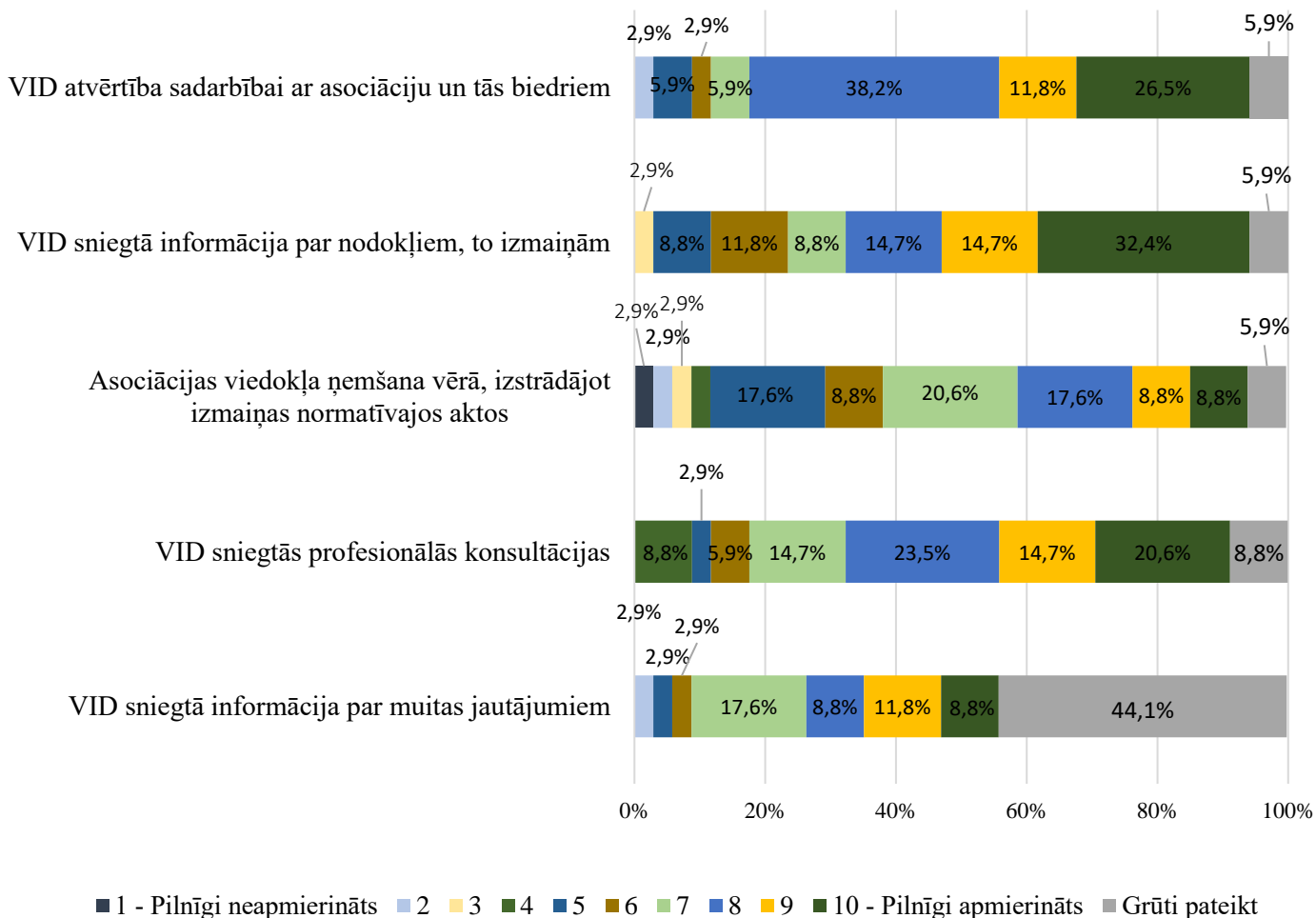
Bāze: visi respondenti, n=34

Vidējie vērtējumi par sadarbību ar VID (2017.-2019.gads)

2.2. Apmierinātība ar sadarbību dažādos aspektos

“Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts vai neapmierināts Jūs esat, vērtējot savas asociācijas sadarbību ar VID šādos aspektos! Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi 10 punktu skalā, kur “1” nozīmē “pilnīgi neapmierināts”, bet “10” – “pilnīgi apmierināts”!”

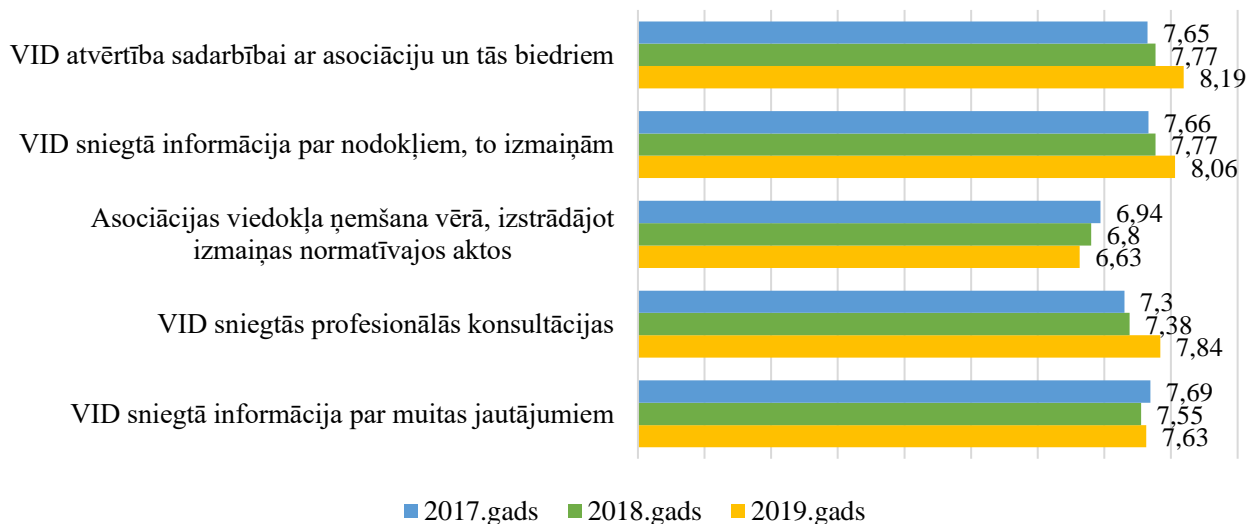

Bāze: visi respondenti, n=34

VID
2019.gada decembris

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

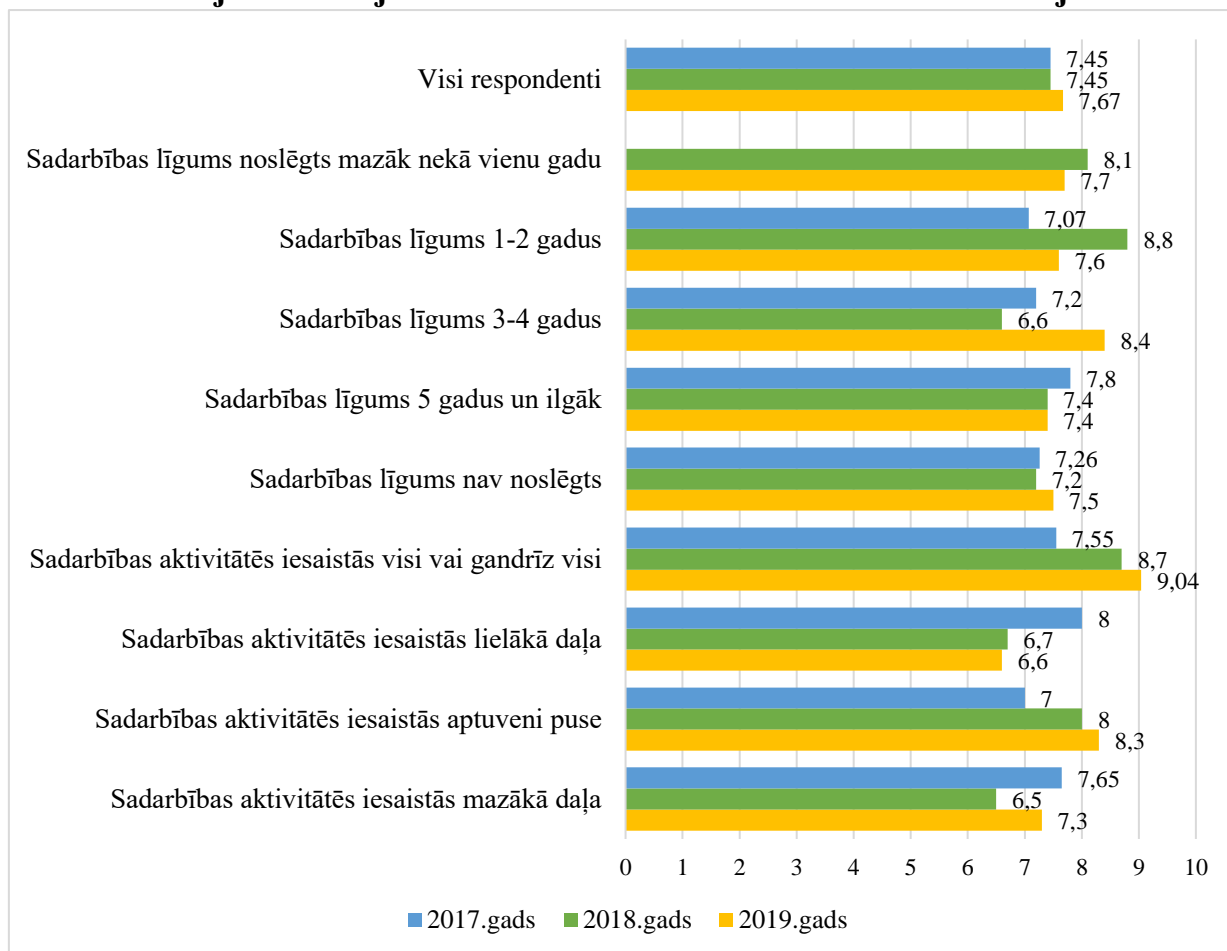
Vērtējumu vidējie rādītāji apmierinātībai ar sadarbību dažādos aspektos

Aprēķinot vērtējumu vidējos rādītājus, tika ņemts vērā to respondentu īpatsvars, kuri sniedza noteiktus vērtējumus.

Bāze: visi respondenti, n=34

Vērtējumu vidējā vērtība atkarībā no sadarbības raksturojuma

Bāze: respondenti, kuri sniedza noteiktus vērtējumus (netika ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt" minēšanas biežums)

VID
2019.gada decembris

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

3. Ieteikumi sadarbības uzlabošanai

“Ko, Jūsaprāt, VID vajadzētu uzlabot/mainīt, lai nodrošinātu labāku sadarbību ar Jūsu asociāciju?” (iespējamās vairākas atbildes)

Atbildes	Atbilžu skaits
Regulāri tikties klātienē vienu reizi gadā.	1
Deleģēt konkrētu VID personu jautājumu risināšanai ar asociāciju.	1
Kļūt aktīvākiem, ieviest sistemātiskumu un nodrošināt atgriezenisko saiti par asociācijas ziņotajiem gadījumiem.	1
VID deleģētajam pārstāvim sadarbībā ar asociāciju vismaz reiz gadā tikties ar asociācijas valdi un semināra veidā informēt par nozares aktualitātēm.	1
Ieklausīties nozares viedoklī. Dot vairāk laika likumprojektu saskaņošanai, tādējādi veicinot labāku komunikāciju ar nozari.	1
Uzklausīt citu viedokli un pamatot savējo. Risināt svarīgus uzņēmumu jautājumus, vērtējot pēc būtiskā. Savlaicīgi plānot un regulāri rīkot VID konsultatīvās padomes.	1
Izprast asociācijas lūgumu un censties rast problēmas risinājumu pēc būtības, nevis “atrakstīties”. Būt konsekventākiem savās darbībās visos līmeņos.	1
Nepieciešams uzlabot atgriezenisko saiti saistībā ar riska informācijas sniegšanu. Sniegt informāciju par VID tālāko rīcību ar nozares sniegto viedokli. Nodrošināt, ka tikšanās reizēs piedalās vieni un tie paši VID darbinieki, lai saruna būtu kvalitatīva un tiktu paveikti kopīgi pieņemtie pasākumi.	1
Nodrošināt regulāru informācijas apmaiņu starp VID un asociāciju par tās dalībnieku “problēmām”: riskantajiem sadarbības partneriem, vidējo algu līmeni katram u.tml. Šāda sadarbība ļautu veiksmīgāk strādāt pie uzņēmumu pašregulēšanās.	1
Atzinīgi vārdi VID Akcīzes preču aprites daļai par profesionālu, pozitīvu un konstruktīvu sadarbību ar nozari.	1
Nepieciešams ātrāk iegūt pārskatu par nozares uzņēmumu apgrozījumu – VID noteikt konkrētu termiņu, kad uzņēmumiem jāsniedz pārskati, lai iespējami ātrāk būtu pieejama jaunākā statistika par nozari.	1
Lielāku uzmanību pievērst importētajiem stikloto konstrukciju izstrādājumiem, kur bieži vien darījumi notiek skaidrā naudā vai ar sagrozītām vērtībām.	1
Asociācijas un tās domubiedru ierosinājumus VID uzklausa atsaucīgi, un par tiem bijušas pamatotas, atsaucīgas diskusijas ar VID pārstāvjiem, lai gan lielākā daļa jautājumu izriet no politikas veidotāju, ministriju, politikas vadlīnijām.	1
Pēdējā laikā no uzņēmējiem pretenzijas nav saņemtas.	1
Izstrādājot normatīvo aktu grozījumus, īpaši ņemt vērā asociācijas viedokli. Informācijas iesniegšanai par normatīvo aktu grozījumu izstrādi, vēlams izmantot līdzīgu sistēmu, kādu izmanto Finanšu ministrija.	1
Atbalstīt to uzņēmēju pārstāvjus, kuri ir izteikuši vēlmi būt par padomes locekļiem kādā konsultatīvajā padomē. Atteikums no VID puses nav pieļaujams.	1
Asociācija ir nozares eksperts, kas pārzina tirgū notiekošos procesus, pirms jaunu normatīvo aktu ieviešanas vai grozījumu izdarīšanas esošajos normatīvajos aktos uzklaut asociācijas viedokli par dažādu procesu nepieciešamību un to virzību.	1
Rīkot specifiskas tikšanās, lai pārrunātu aktuālos jautājumus nozarē.	1
Nav atbildes/ierosinājumu	16

VID

2019.gada decembris

4. Čeku loterija

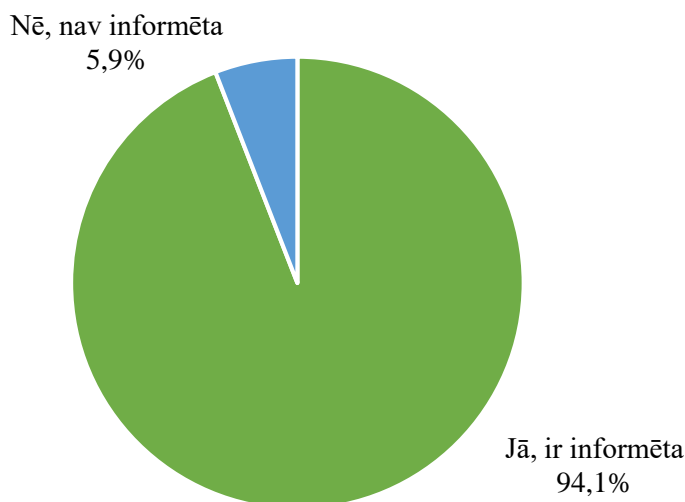
Pētījuma dalībniekiem tika uzdoti jautājumi arī par VID 2019.gadā uzsākto projektu “Čeku loterija”. Loterijas mērķis ir mazināt ēnu ekonomiku, mudinot patērētājus pieprasīt čekus par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem. Loterijas likums paredz, ka čeku loterijas mēneša izlozē dalībnieki var laimēt naudas balvas (no 100 eiro līdz 10 000 eiro) un uzņēmēju sarūpētas papildbalvas (<https://cekuloterija.lv/>).

Noskaidrojot informētību par projektu “Čeku loterija” rīku, 94,1 % VID sadarbības nozaru asociāciju norādīja, ka ir informēti. 5,9 % par šādu rīku nebija saņēmuši informāciju. Paužot viedokli par čeku loteriju (tika piedāvāta 10 punktu skala, kur “1” nozīmē “pilnīgi nepiekrītu”, bet “10” – “pilnīgi piekrītu”), kopumā kritiski (atbildes “1”, “2”, “3”, “4” un “5”) noskaņoti par loteriju bija 23,5 % respondentu, bet kopumā pozitīvi (atbildes “6”, “7”, “8”, “9” un “10”) VID rīku “Nodokļu maksātāja reitings” vērtēja 70,5 % pētījuma dalībnieku (t.sk. 22 % rīku vērtēja ar “10”). Vērtējumu vidējā vērtība bija 6,97.

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

4.1. Informētība par čeku loteriju

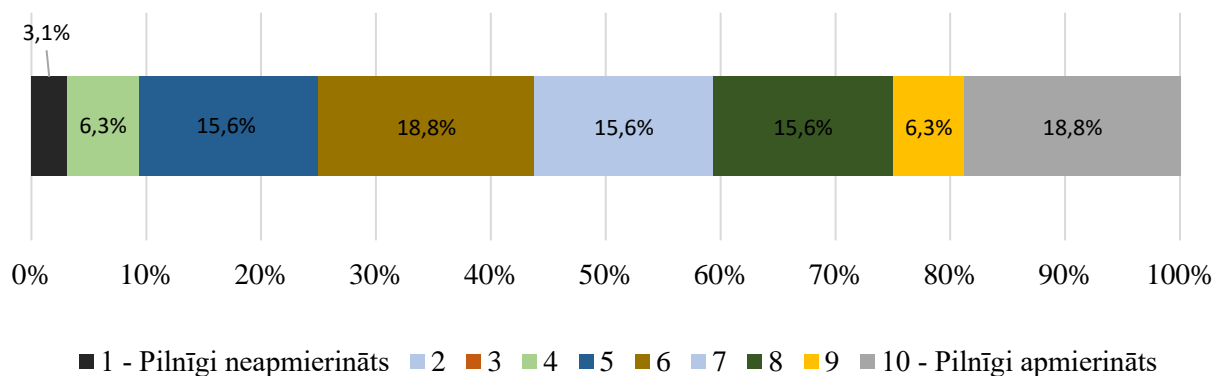
VID 2019.gada jūlijā uzsāka jaunu projektu – čeku loteriju. Loterijas mērķis ir mazināt ēnu ekonomiku, mudinot patērētājus pieprasīt čekus par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem. Loterijas likums paredz, ka čeku loterijas mēneša izlozē dalībnieki var laimēt naudas balvas (no 100 eiro līdz 10 000 eiro) un uzņēmēju sarūpētas papildbalvas (<https://cekuloterija.lv/>). Vai Jūsu pārstāvētā asociācija ir informēta par "Čeku loteriju"?

Bāze: visi respondenti, n=34

4.2. Čeku loterija kā efektīvs rīks ēnu ekonomikas mazināšanai

Vai piekrītat, ka "Čeku loterija" kopumā ir efektīvs veids, kā mazināt ēnu ekonomiku valstī. Savu attieksmi novērtējiet 10 punktu skalā, kur "1" nozīmē "pilnīgi nepiekrītu", bet "10" – "pilnīgi piekrītu"!

Bāze: respondenti, kuri bija informēti par loteriju, n=32

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

4.3. Ieteikumi Čeku loterijas pilnveidošanai

Kādi būtu Jūsu ieteikumi čeku loterijas pilnveidošanai?

Atbildes	Sniegto atbilžu skaits
Fokusēties uz mazumtirgotāju riska grupām. Lielo mazumtirgotāju čeki loterija nepiedalās.	1
Rūpīgāk apgūt čeku loterijas rīkošanas naudu.	1
Nepieciešams efektīvāk izmantot jau esošās valsts datubāzes, nevis izmantot finansējumu īpaši čeku loterijai.	1
Katram mēnesim piešķirt savu pakalpojuma, tirdzniecības u.c. veidu, piemēram, janvārī – pārtikas tirdzniecība, februārī – skaistumkopšana utt.	1
Publiski ziņot par loterijas izvērtējamu, pasākuma efektivitāti.	1
Pilnīgs efekts sasniedzams tikai tad, ja 100 % visi realizācijas čeki tiks reģistrēti Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS).	1
Loterijas turpināšana atbalstāma.	1
Visus skaidras naudas darījumus nepieciešams deklarēt EDS, lai čeku loterijai būtu ieguvums.	1
Loterijas mērķiem ir jābūt stipri ambiciozākiem, balvu fondam jābūt lielākam īpaši, ja ir runa par lielajām balvām. Loterija ir vairāk jāreklamē, jākomunicē informācija par rezultātiem gan laimestiem, gan VID konstatētajiem pārkāpumiem.	1
Nepieciešams izstrādāt ērtāku čeku reģistrēšanas procesu (piemēram, čeku skenēšana)	3
Nav atbildes/komentāru	20

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

Aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMS	VID nozaru asociāciju aptauja
PĒTĪJUMA VEICĒJS	VID Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvaldes Sabiedrisko attiecību daļa
MĒRĶA GRUPA	VID sadarbības nozaru asociācijas
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	34 asociācijas
APTAUJAS METODE	Interneta aptaujas (CAWI) ar nozaru asociācijām
APTAUJAS LAIKS	05.12.2020.–13.01.2020.

Uzaicinājumu nosūtīšanas datums	05.12.2019.
Atgādinājumu nosūtīšanas datums	10.12.2019. un 06.01.2020.
Lauku darba slēgšanas datums	13.01.2020.

Nosūtīto uzaicinājumu piedalīties aptaujā skaits	54
Pabeigto, izlasē iekļauto WEB interviju skaits	34

Aptaujā izmantotā anketa

VID aptauja “Nozaru asociāciju sadarbība ar Valsts ieņēmumu dienestu”

1. Lūdzu, novērtējiet VID un Jūsu asociācijas sadarbību pēdējā gada laikā, cik apmierināts vai neapmierināts Jūs ar to esat! Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi 10 punktu skalā, kur “1” nozīmē “pilnīgi neapmierināts”, bet “10” – “pilnīgi apmierināts”!

Pilnīgi neapmierināts	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pilnīgi apmierināts
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---------------------

2. Cik ilgi Jūsu asociācijai ir noslēgts sadarbības līgums ar VID?

Mazāk nekā gadu	1
1–2 gadus	2
3–4 gadus	3
5 gadus un ilgāk	4
Sadarbības līgums nav noslēgts	5

3. Cik liela daļa Jūsu asociācijas biedru aktīvi iesaistās sadarbības aktivitātēs ar VID?

Visi vai gandrīz visi	1
Lielākā daļa	2
Aptuveni puse	3
Mazākā daļa	4
Neviens vai gandrīz neviens	5
Grūti pateikt	95

4. Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts vai neapmierināts Jūs esat, vērtējot savas asociācijas sadarbību ar VID šādos aspektos! Lūdzu, novērtējiet savu attieksmi 10 punktu skalā, kur “1” nozīmē “pilnīgi neapmierināts”, bet “10” – “pilnīgi apmierināts”!

		1 – Pilnīgi neapmierināts	2	3	4	5	6	7	8	9	10 – Pilnīgi apmierināts	Grūti pateikt
1.	VID atvērtība sadarbībai ar asociāciju un tās biedriem	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	95
2.	VID sniegtā informācija par nodokļiem, to izmaiņām	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	95
3.	VID sniegtā informācija par muitas jautājumiem	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	95

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

4.	VID sniegtās profesionālās konsultācijas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	95
5.	Asociācijas viedokļa ņemšana vērā, izstrādājot izmaiņas normatīvajos aktos	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	95

5. Ko, Jūsaprāt, VID vajadzētu uzlabot/mainīt, lai nodrošinātu labāku sadarbību ar Jūsu asociāciju?

6. VID 2019.gada jūlijā uzsāka jaunu projektu – čeku loteriju. Loterijas mērķis ir mazināt ēnu ekonomiku, mudinot patērētājus pieprasīt čekus par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem. Loterijas likums paredz, ka čeku loterijas mēneša izlozē dalībnieki var laimēt naudas balvas (no 100 eiro līdz 10 000 eiro) un uzņēmēju sarūpētas papildbalvas (<https://cekuloterija.lv/>). Vai Jūsu pārstāvētā asociācija ir informēta par "Čeku loteriju"?

- Jā, ir informēta (*ja šī atbilde – pārejiet uz nākamo jautājumu*)
- Nē, nav informēta (*ja šī atbilde – aptauja ir noslēgusies*)

7. Vai piekrītat, ka "Čeku loterija" kopumā ir efektīvs veids, kā mazināt ēnu ekonomiku valstī. Savu attieksmi novērtējiet 10 punktu skalā, kur "1" nozīmē "pilnīgi nepiekrītu", bet "10" – "pilnīgi piekrītu"!

Pilnīgi nepiekrītu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pilnīgi piekrītu
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	------------------

8. Kādi būtu Jūsu ieteikumi čeku loterijas pilnveidošanai?

Paldies par viedokli!

Pētījums: Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID

VID

Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvalde
Talejas iela 1, Rīga, Latvija, LV-1978
E-pasts: VIDaptaujas@vid.gov.lv
www.vid.gov.lv

VID
2019.gada decembris